

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobce: **X. T. N.**, narozen X,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem X,
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha,

proti

žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**,
sídlem Olšanská 2176/2, 130 51 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 10. 2022, č. j. CPR-23282-3/ČJ-2022-930310-V237,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 3. 10. 2022, č. j. CPR-23282-3/ČJ-2022-930310-V237, jímž bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno usnesení Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend Ústí nad Labem (dále jen „cizinecká policie“), ze dne 21. 6. 2022, č. j. KRPU-119626-5/ČJ-2022-040026 (dále jen „prvostupňové usnesení“). Prvostupňovým usnesením bylo dle § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zastaveno řízení o žádosti žalobce o prodloužení doby k vycestování o 180 dnů dle § 101 písm. c) správního řádu v návaznosti na rozhodnutí o Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

povinnosti opustit území členských států Evropské unie dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) vydané žalovanou dne 4. 10. 2021, č. j. CPR-21734-4/ČJ-2021-930310-V237 (dále jen „rozhodnutí o povinnosti opustit území“). Rozhodnutím o povinnosti opustit území bylo deklarováno, že doba k opuštění území členských států Evropské unie do země státního občanství žalobce nebo do třetí země, kde je žalobce oprávněn pobývat nebo která ho přijme, se stanovuje na 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Důvodem zastavení řízení prvostupňovým usnesením byl závěr, že žádost žalobce o stanovení nové lhůty k vycestování dle § 101 správního řádu nebyla podána v průběhu stanovené doby k vycestování, ale až po jejím uplynutí.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaná nesprávně posoudila následky usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě dle § 73 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a to ve vztahu k běhu doby stanovené žalobci k vycestování z území rozhodnutím o povinnosti opustit území. Žalobce konstatoval, že cizinecká policie vydala rozhodnutí o jeho povinnosti opustit území, přičemž žalobci stanovila dobu k vycestování v délce 60 dnů. Rozhodnutí o povinnosti opustit území nabylo právní moci dne 6. 10. 2021. Žalobce se bránil podáním správní žaloby, kterou podal dne 5. 11. 2021. Odkladný účinek byl žalobě usnesením přiznán dne 1. 12. 2021. Žaloba byla následně zamítnuta a rozsudek nabyl právní moci dne 2. 5. 2022. Dne 15. 6. 2022 pak žalobce podal žádost o stanovení nové doby k vycestování podle § 50a odst. 3 věty čtvrté zákona o pobytu cizinců, přičemž řízení o této žádosti cizinecká policie prvostupňovým usnesením zastavila. Žalobce podal proti prvostupňovému usnesení odvolání. Žalovaná odvolání zamítla s tím, že následky usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě nastávají *ex nunc*, tedy v okamžiku právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku. Žalobce tedy nesouhlasil s žalovanou, že z doby stanovené k vycestování mezi právní mocí rozhodnutí o povinnosti opustit území a právní mocí usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě uběhlo 56 dnů. V okamžiku zamítnutí žaloby proti rozhodnutí o povinnosti opustit území tedy zbývaly z doby stanovené k vycestování pouhé 4 dny, stanovená doba tudíž skončila již dne 6. 5. 2022.
3. Žalobce nesouhlasil se závěrem, že přiznání odkladného účinku žalobě je pouhým odkladem vykonatelnosti rozhodnutí o povinnosti opustit území. Žalobce podotkl, že takový výklad je v rozporu se smyslem a účelem institutu odkladného účinku, přičemž uznal, že právní úprava není v tomto směru zcela jednoznačná, jelikož z § 73 odst. 3 s. ř. s. jednoznačně nevyplývá, zda následky usnesení o přiznání odkladného účinku působí *ex tunc*, nebo *ex nunc*. Dle žalobce by měl být upřednostněn výklad, dle něhož nastávají následky usnesení o přiznání odkladného účinku *ex tunc*.
4. Žalobce konstatoval, že usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2008, č. j. 2 As 60/2008-103, na jehož závěry žalovaná v napadeném rozhodnutí nepřímou odkázala, se na projednávanou věc nevztahuje, neboť se týkalo přiznání odkladného účinku ve věci rozhodnutí, jímž byl uložen správní trest zákazu řízení na dobu 18 měsíců, a tudíž bylo správné, že se doba přiznáním odkladného účinku stavěla, neboť jejím přerušením by došlo k prodloužení uloženého správního trestu zákazu řízení vozidel. Tato situace se však liší od nyní projednávané věci, která v předmětném usnesení řešena nebyla. Zároveň žalobce sdělil, že k závěru, že přiznání odkladného účinku žalobě může působit s účinností *ex tunc*, a to

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nejen ve věcech správního trestání, jak tvrdila žalovaná, dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1260/07. Odlišnost závěrů obou soudů ohledně skutečnosti, kdy nastávají následky přiznání odkladného účinku žalobě, zda *ex tunc* či *ex nunc*, žalobce přičítal účelu, za nímž byl institut přiznání odkladného účinku žalobě vytvořen.

5. Žalobce podotkl, že usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě má mít účinky *ex tunc*, neboť i v případě, kdy je cizinci uložena doba k vycestování v nejvyšší možné délce 60 dnů, může nastat situace, kdy o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě nebude rozhodnuto před uplynutím doby stanovené k vycestování, jelikož lhůta pro podání žaloby proti takovému rozhodnutí je 30 dní a soud je povinen o přiznání odkladného účinku rozhodnout do 30 dní od podání žaloby. K tomu žalobce uvedl, že dle žalované v jeho případě od právní moci rozhodnutí o povinnosti opustit území do právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě uplynulo 56 dnů, a tudíž mu v den právní moci rozsudku zbývaly toliko 4 dny na vycestování, a to za situace, kdy zde žalobce pobývá se svou manželkou a třemi nezletilými dětmi.
6. Žalobce položil hypotetickou otázku, jaké následky by mělo přiznání odkladného účinku žalobě, když by odkladný účinek žalobě byl přiznán poté, co uplynula stanovená doba k vycestování takto hypoteticky napadeného rozhodnutí. Pokud přiznání odkladného účinku působí *ex nunc*, nemůže dojít ke stavění běhu doby k vycestování. Uloženou povinnost opustit území by sice nebylo možné vykonat, cizinec by se ale ocitl na území bez jakéhokoli pobytového oprávnění a bylo by s ním tedy pravděpodobně zahájeno řízení o správním vyhoštění, případně nové řízení o povinnosti opustit území. Takový výklad žalobce nepovažoval za naplnění smyslu a účelu zákona.
7. Žalobce sdělil, že přiznání odkladného účinku žalobě s účinky *ex tunc* je správné i vzhledem ke smyslu a účelu stanovení doby k vycestování v určité délce. Horní hranice doby k vycestování je stanovena na 60 dnů z toho důvodu, aby byl ponechán prostor pro zvážení poměrů cizince (rodinných, osobních, zdravotních, majetkových), délky dosavadního pobytu cizince a případných dalších skutečností, přičemž této volnosti odpovídá povinnost správního orgánu odůvodnit stanovení doby pobytu na výjezdní příkaz, k čemuž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Azs 402/2018. Dodal, že se jeví neúčelným, aby doba k vycestování byla přiznáním odkladného účinku pouze stavěna.
8. Dále žalobce nesouhlasil s úvahou žalovaného, že pokud by usnesení soudu o přiznání odkladného účinku žalobě mělo samo o sobě účinky *ex tunc*, nevystala by potřeba normotvůrců omezit proces soudního rozhodování o nich tak krátkým časovým úsekem. Dodal, že důvodem pro stanovení lhůty k rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku mohl být např. zájem na rychlém rozhodnutí, zda odkladný účinek přiznat, či nikoli, z důvodu hrozby závažné újmy.
9. Žalobce rovněž poukázal na nejednoznačnost odborné literatury v otázce, k jakému okamžiku nastávají účinky usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě. Pokračoval, že z odborné literatury taktéž vyplývá závěr, že přiznání odkladného účinku žalobě by nemělo být pouhým odkladem vykonatelnosti, ale mělo by se jednat o prolomení právní moci správního rozhodnutí, k čemuž poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2005, sp. zn. 2 Afs 131/2005. Žalobce zdůraznil, že je třeba rozlišovat mezi odkladným účinkem jako takovým a odkladem vykonatelnosti v užším smyslu.
10. Žalobce konstatoval, že dle § 47 a § 87y zákona o pobytu cizinců, s výjimkou § 87y odst. 1 písm. b), jsou cizinci oprávněni k pobytu na území na základě fikce do právní moci rozhodnutí o jejich pobytových žádostech. V případě zamítnutí pobytové žádosti těchto Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

cizinců, je jejich žalobě proti takovému rozhodnutí přiznán odkladný účinek a pobyt těchto cizinců na území je pak považován za oprávněný. Pokud by však přiznání odkladného účinku znamenalo jen pouhý odklad vykonatelnosti, nezakládalo by těmto cizincům fikci pobytu. Pokračoval, že předmětní cizinci jsou oprávněni pobývat na území České republiky pouze do právní moci rozhodnutí o jejich pobytové žádosti a jelikož právní moc takového rozhodnutí skutečně nastala, odkladný účinek může založit oprávnění cizince pobývat na území v průběhu řízení o žalobě pouze tím, že dočasně sistuje účinky právní moci rozhodnutí a vytvoří fiktivní stav, kdy se na rozhodnutí hledí, jako by dosud nebylo vydáno. K uvedenému žalobce poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Praze sp. zn. 45 A 42/2012 a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2022, č. j. 15 A 41/2022-38.

11. Žalobce uzavřel žalobu námitkou, že doba stanovená k vycestování je v případě přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o povinnosti opustit území přerušena, není pouze pozastavena, neboť k rozhodnutí o povinnosti opustit území je třeba přistupovat, jako by nebylo vydáno.

Vyjádření žalované k žalobě

12. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla, aby soud žalobu zamítl pro nedůvodnost. Dále konstatovala, že žalobní námitky kopírují odvolací námitky žalobce, a proto k žalobním námitkám odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaná shrnula, že předmětem sporu je otázka, zda usnesení o přiznání odkladného účinku působí *ex tunc* nebo *ex nunc*, tedy zda se doba stanovená k vycestování právní mocí usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě staví nebo přerušuje. Žalovaná podotkla, že judikatura i odborná literatura je v této otázce nejednotná, přičemž žalovaná trvala na svém závěru, že přiznáním odkladného účinku žalobě se doba stanovená k vycestování staví.

Ústní jednání soudu

13. Z jednání soudu konaného dne 14. 4. 2023 se žalovaná předem omluvila, aniž by požádala o jeho odročení a souhlasila s projednáním věci v její nepřítomnosti. Soud proto v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s. věc projednal v nepřítomnosti žalované.
14. Právní zástupce žalobce při soudním jednání odkázal na písemné vyhotovení žaloby a zdůraznil, že předmětem sporu je dosud doktrinálně a soudní praxí nevyjasněná právní otázka, k jakému okamžiku nastávají účinky přiznání odkladného účinku žalobě, a to především ve vztahu k zákonu o pobytu cizinců, přičemž podle právního zástupce žalobce nastávají tyto účinky *ex tunc*, a tudíž přiznáním odkladného účinku žalobě dochází k přerušení doby stanovené k opuštění členských států Evropské unie napadeným rozhodnutím. Závěrem právní zástupce žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby soud uložil žalované povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Posouzení věci soudem

15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

16. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a konání ústního jednání dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Ze správního spisu a své úřední činnosti soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobci byla rozhodnutím o povinnosti opustit území ze dne 4. 10. 2021 uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie ve stanovené době 60 dní od nabytí právní moci rozhodnutí, přičemž rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 10. 2021. Proti rozhodnutí o povinnosti opustit území žalobce podal správní žalobu, které byl přiznán odkladný účinek usnesením ze dne 1. 12. 2021, které nabylo právní moci dne 2. 12. 2021. Žalobu samotnou zamítl zdejší soud rozsudkem ze dne 26. 4. 2022, který nabyl právní moci dne 2. 5. 2022. Následně žalobce podal dne 16. 6. 2022 k cizinecké policii žádost o prodloužení lhůty k vycestování. Řízení o žádosti o prodloužení lhůty k vycestování cizinecká policie zastavila prvostupňovým usnesením ze dne 21. 6. 2022, jelikož žádost žalobce dle § 101 správního řádu nebyla podána v průběhu stanovené doby 60 dní k vycestování, ale až po jejím uplynutí. Proti prvostupňovému usnesení podal žalobce odvolání, které žalovaná zamítla napadeným rozhodnutím.
18. Soud předesílá, že těžištěm žaloby je sporná právní otázka, od jakého okamžiku nastávají účinky přiznání odkladného účinku žalobě usnesením a jaké právní následky takové přiznání odkladného účinku má ve vztahu k účinkům pravomocného správního rozhodnutí o povinnosti opustit území se stanovenou dobou 60 dní na opuštění území od právní moci rozhodnutí.
19. Podle žalované účinky přiznání odkladného účinku žalobě nastávají k okamžiku nabytí právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě (*ex nunc*). Doba, která uplynula od právní moci rozhodnutí o povinnosti opustit území do právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě, je regulérní dobou konzumující stanovenou dobu k vycestování žalobce. Od právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě do právní moci meritorního rozhodnutí tato doba neběží (pozastavuje se). Po právní moci rozsudku, jímž byla žaloba zamítnuta, navazuje běh doby konzumující stanovenou dobu k vycestování, tam kde skončila právní mocí usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě. Tedy od právní moci rozhodnutí o povinnosti opustit území, která nastala dne 6. 10. 2021, do právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě, která nastala dne 2. 12. 2021, uplynulo 56 dnů ze stanovené doby pro vycestování. Meritorní rozsudek ve věci nabyl právní moci dne 2. 5. 2022, zbylé 4 dny stanovené doby k vycestování tedy žalobci uplynuly dne 6. 5. 2022, přičemž žalobce podal žádost až dne 21. 6. 2022, tedy opožděně.
20. Podle žalobce nastávají účinky přiznání odkladného účinku žalobě k okamžiku právní moci napadeného rozhodnutí o povinnosti opustit území (*ex tunc*), a tudíž je vytvořena fikce, že rozhodnutí o povinnosti opustit území právní moc nenabylo před tím, než právní moc nabyl meritorní rozsudek dne 2. 5. 2022. Žalobce tedy žádost dne 21. 6. 2022 podal v rámci 60 dnů stanovených k vycestování. Žalobce zároveň nabídl další alternativní výklad s obdobným faktickým dopadem na včasnost podání žádosti. Podle této interpretace se přiznáním odkladného účinku žalobě stanovená doba k vycestování přerušila a opět počala od počátku běžet právní mocí meritorního rozsudku, tedy opět ode dne 2. 5. 2022.

21. K posouzení sporné právní otázky je třeba mít na paměti následující relevantní zákonná ustanovení a judikaturu.
22. Dle § 73 odst. 1 s. ř. s. platí, že „[p]odání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.“
23. Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že „[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“
24. Dle § 73 odst. 3 s. ř. s. platí, že „[p]řiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.“
25. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1260/07, v prvních čtyřech větách odst. 23 konstatoval: „Účelem institutu odložení vykonatelnosti správního rozhodnutí je, jak vyplývá i ze shora citovaného ustanovení § 73 odst. 2, minimalizace škodlivých následků, tj. zásahů do subjektivních práv osob v důsledku vydaného správního rozhodnutí. Tento účel může být naplněn toliko v případě, že rozhodnutí o odložení vykonatelnosti správního rozhodnutí, a zejména rozhodnutí přijatého v oblasti správního trestání, je nadáno schopností působit s účinky ex tunc. Odklad vykonatelnosti napadeného individuálního správního aktu lze tak spíše označit za jeho sistaci. Akt tak z formálního hlediska sice zůstává pravomocným, avšak uložené právní povinnosti nelze vynucovat, odejmutá oprávnění zůstávají prozatím zachována.“
26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 8 Afs 4/2018-37, v odst. 13 až 16 uvedl: „[13] Podle § 73 odst. s. ř. s. nemá podání správní žaloby samo o sobě odkladný účinek. Odkladný účinek umožňuje soudu v průběhu řízení zasáhnout do právních poměrů vytvořených správními orgány a na časově omezený úsek tyto poměry změnit tím, že po dobu trvání soudního řízení odloží účinky napadeného rozhodnutí. Soudní řád správní nespojil samo podání žaloby s odkladným účinkem; institut odkladného účinku pojímá jako výjimečné opatření, které umožňuje soudu prolomit právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu; to musí být považováno za zákonné a věcně správné do doby, než je zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku rozhodnutím soudu tedy představuje výjimku z pravidla a je vyhrazeno ojedinělým případům. Zákon přitom nestanoví, ke kterému okamžiku dochází k pozastavení účinků napadeného rozhodnutí a jaký vliv má takováto (dočasná) sistace na běh doby prodlení s plněním, jehož základ vyplýval z rozhodnutí napadeného žalobou s přiznaným odkladným účinkem.“
27. [14] Soudy ve správním soudnictví rozhodují zejména o žalobách osob, které se domáhají ochrany před nezákonným rozhodnutím nebo postupem orgánů veřejné moci; rozhodnutí a postupy orgánů veřejné moci přitom zahrnují celou řadu rozličných právních odvětví. V každém tomto odvětví jsou upravována odlišná práva a povinnosti s různými důsledky pro účastníky vztahů těmito právními odvětvími normovanými; rozhodně proto nelze dojít k závěru, jak to činí krajský soud, že by měl odkladný účinek žaloby působit vždy s účinky ex tunc, a to bez ohledu na to, jaká práva (jaké povinnosti) jsou pro žalobce či jiné účastníky řízení ve hře.
28. [15] Nález Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1260/07, se zabýval velmi úzkou výsečí správního práva – správním trestáním. Proto také závěry plynoucí z citovaného nálezu nelze zevšeobecňovat natolik, aby je bylo možné aplikovat plošně na jakýkoliv případ mající základ ve správním řízení. Lze si dobře představit, že důsledkem takového zevšeobecnění pro všechny možné případy správního rozhodování mohly by být situace vysloveně neblahé a ani Ústavním soudem v citovaném nálezu nepředpokládané. Ostatně sám tento nález se takovému zevšeobecnění vzpírá, neboť působení odkladu vykonatelnosti spojuje s účinky ex tunc především Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(zejména) s rozhodnutími přijatými v oblasti správního trestání (srov. v tomto nálezu odst. 23.). Nelze v tomto směru souhlasit s žalobkyní, podle níž závěry opírající se o stručnou citaci nálezu Ústavního soudu II. ÚS 1260/07 ze dne 30. 9. 2008, jsou bez dalšího správné, neboť citovaný nálezn má prý univerzální platnost pro všechna správní rozhodnutí.

29. [16] Nejvyšší správní soud pro výše uvedené konstatuje, že při posuzování nástupu účinků institutu odkladného účinku je nutné zvažovat všechny aspekty dané věci a zkoumat, jaké důsledky přiznání odkladného účinku má pro jednotlivé subjekty řízení, což však krajský soud v nyní projednávané kauze neučinil.“
30. Ve světle výše citovaného soud konstatuje, že institut přiznání odkladného účinku žalobě dle § 73 s. ř. s. nemá zákonem ani judikaturou pevně stanoven okamžik, od něhož dochází k pozastavení účinků žalobou napadeného rozhodnutí. Takový okamžik je nutné pro každou věc určit *ad hoc* zvlášť, přičemž při takovém rozvažování je třeba mít stále na zřeteli smysl a účel institutu přiznání odkladného účinku žalobě tak, jak jej vymezil Ústavní soud, tj. minimalizace škodlivých následků (zásahů) do subjektivních práv žalobce v důsledku vydaného správního rozhodnutí, a to v době, kdy probíhá soudní přezkum dotčeného správního rozhodnutí do skončení takového soudního řízení.
31. V citovaném nálezu Ústavní soud stanovil okamžik, od něhož došlo k pozastavení účinků žalobou napadeného rozhodnutí *ex tunc*, tedy od okamžiku nabytí právní moci napadeného rozhodnutí, neboť se jednalo o rozhodnutí, jímž byl především uložen přestupci správní trest zákazu řízení vozidel. Přestupce byl po právní moci uvedeného správního rozhodnutí, ale současně před nabytím právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě podané proti uvedenému správnímu rozhodnutí, přistižen při řízení motorového vozidla, a pokud by účinky přiznání odkladného účinku nenastaly *ex tunc*, byl by přestupce shledán vinným ze spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí. Pokud by tedy v daném případě byl počátek přiznání odkladného účinku stanoven *ex nunc*, ve svém důsledku by přiznaný odkladný účinek pro přestupce nepředstavoval minimalizaci škodlivých následků do jeho subjektivních práv do skončení přezkumného soudního řízení (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 10. 2016, č. j. 22 Af 117/2014-75).
32. Nyní projednávaná věc se však netýká správního trestání a od věci, kterou projednával Ústavní soud, se významně liší. Rozhodnutím o povinnosti opustit území ze dne 4. 10. 2021 byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie ve stanovené době 60 dní od nabytí právní moci rozhodnutí. Tedy do uplynutí stanovené doby nemohlo napadené rozhodnutí vyvolat ve sféře subjektivních práv žalobce žádný škodlivý následek, neboť lze o stanovené době uvažovat jako o tzv. pariční lhůtě, tedy lhůtě stanovené k dobrovolnému splnění uložené povinnosti. Až po uplynutí stanovené doby bylo rozhodnutí o povinnosti opustit území s to negativně zasáhnout do sféry subjektivních práv žalobce (srov. odst. 20 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 1 As 171/2019-48).
33. Ze znění § 73 odst. 3 s. ř. s. plyne, že účinky napadeného rozhodnutí se pozastavují přiznáním odkladného účinku. Tedy podle jazykové metody výkladu, která je prvotní výkladovou metodou, platí, že účinky napadeného rozhodnutí se pozastavují k okamžiku nabytí právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě – *ex nunc*. Výchozím režimem, dle něhož se stanovuje okamžik, k němuž nastávají účinky přiznání odkladného účinku žalobě je tedy režim *ex nunc*. Až aplikací dalších interpretačních metod, především metody teleologické (smysl a účel institutu) lze dojít k závěru, že účinky přiznání odkladného účinku žalobě nastávají *ex tunc*, a to v odůvodněných případech, jak konstatoval

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soud výše. V nyní projednávané věci nebylo pro minimalizaci škodlivých následků (zásahů) do subjektivních práv žalobce v důsledku vydaného správního rozhodnutí nutné, aby účinky přiznání odkladného účinku žalobě skrz prizma teleologického výkladu nastaly *ex tunc*, a proto soud neshledal důvod pro posunutí okamžiku, k němuž nastaly účinky přiznání odkladného účinku žalobě z výchozího režimu *ex nunc* do režimu *ex tunc*, jak navrhoval žalobce (obdobně srov. odst. 26 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2020, č. j. 1 Azs 512/2019-50).

34. Soud zdůrazňuje, že za škodlivý následek do subjektivních práv žalobce nelze považovat uplynutí části doby stanovené žalobci k vycestování mezi právní mocí napadeného rozhodnutí a právní mocí usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě, neboť prosté plynutí stanovené doby není svou povahou uloženou povinností, která by byla sama o sobě vynutitelná, ačkoliv k takto uložené povinnosti směřuje. Soud tedy uvedené námitce nepřisvědčil.
35. Dle § 50a odst. 3 věty první zákona o pobytu cizinců platí, že „*[p]olicie v rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, a to v rozmezí 7 až 60 dní.*“
36. Dle § 50a odst. 3 věty čtvrté zákona o pobytu cizinců platí, že „*[p]ožádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, policie vydá nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů.*“
37. Dle § 174a odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že „*[p]olicie v řízení o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. c) správního řádu o správním vyhoštění nebo o povinnosti opustit území vedeného na žádost cizince zohlední zejména dobu pobytu cizince na území, pobyt jeho nezletilých dětí plnění povinnou školní docházku na území a existenci jiných rodinných nebo společenských vazeb na území; to neplatí, pokud je cizinec zajištěn.*“
38. K povaze doby stanovené k vycestování soud uvádí, že se ve své podstatě jedná o benefit, který je žalobci dán k obstarání osobních a rodinných věcí před tím, než bude nucen opustit území členských států Evropské unie, přičemž přiznáním odkladného účinku žalobě *de facto* došlo k rozšíření tohoto benefitu, jelikož stanovená doba 60 dnů byla prodloužena o dobu od nabytí právní moci usnesení o přiznání odkladného účinku do skončení soudního řízení. Soud rovněž podotýká, že přiznání odkladného účinku je mimořádným institutem, jehož přiznání záleží na zvážení zákonných podmínek soudem, a tudíž žalobce nemohl spoléhat na to, že žalobě bude odkladný účinek přiznán. Tolik pro dokreslení projednávané situace, při níž nedošlo k negativnímu zásahu do právní sféry žalobce, když účinky přiznání odkladného účinku žalobě nastaly *ex nunc*, jak správně uvážil žalovaný.
39. Dále soud sděluje, že přiznání odkladného účinku žalobě nemá za následek přerušování běhu doby stanovené žalobci k vycestování, jak namítal žalobce. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se účinky napadeného rozhodnutí pozastavují do skončení soudního řízení. Jedním z pozastavených účinků je i běh doby stanovené k vycestování. Pozastavení běhu stanovené doby je třeba odlišovat od jejího přerušování. Z jazykového výkladu je zřejmé, že pozastavuje-li se běh stanovené doby, tak od určitého okamžiku tato doba neběží (nezapočítává se), a to do okamžiku, se kterým je spojeno odpadnutí důvodu, pro který stanovená doba neběžela. Naproti tomu při přerušování běhu stanovené doby dochází k tomu, že od okamžiku, s nímž je spojeno přerušování běhu doby, počne stanovená doba běžet od počátku, bez ohledu na čas, který uplynul před jejím přerušováním. Podrobná úprava stavění (pozastavení) a přerušování běhu doby je obsažena např. v § 32 zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řízení o nich. Institut přiznání odkladného účinku v § 73 odst. 3 s. ř. s. pracuje výhradně s pojmem pozastavení účinků napadeného rozhodnutí, a tudíž po skončení soudního řízení pozastavená doba naváže ve svém běhu tam, kde skončila k okamžiku přiznání odkladného účinku žalobě. Soud tedy nepřisvědčil ani této žalobní námitce.

40. Dle § 73 odst. 4 s. ř. s. platí, že „[o] návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodne soud bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání. Usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy odůvodněno.“
41. Dále se soud zabýval námitkou stran procesní lhůty stanovené soudem k rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku. K tomuto soud konstatuje, že tato procesní lhůta je v s. ř. s. zakotvena především z toho důvodu efektivy, aby bylo o případném přiznání odkladného účinku žalobě rozhodnuto v co možná nejkratší době, jelikož se jedná o institut, který prozatímně upravuje právní poměry stanovené pravomocným správním rozhodnutím, a existuje tudíž naléhavý zájem z důvodu hospodárnosti na tom, aby o takové případné dočasné úpravě právních poměrů bylo rozhodnuto co nejrychleji. Z existence uvedené procesní lhůty však nelze usuzovat na to, k jakému okamžiku nastávají účinky přiznaného odkladného účinku.
42. K hypotetické otázce vznesené žalobcem, jaké následky by mělo přiznání odkladného účinku žalobě, když by odkladný účinek žalobě byl přiznán poté, co uplynula stanovená doba k vycestování, soud toliko konstatuje, že soudní přezkum správních rozhodnutí je koncipován jako přezkum konkrétní a nikoliv abstraktní, a tudíž se soud předestřeným hypotetickým skutkovým dějem nezaobíral, neboť předmětem přezkumu je skutkový stav zjištěný, případně nedostatečně zjištěný, a doložený podklady ve správním spise.
43. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. Současně dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 14. dubna 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce